

Nyrup og Dybkjær á almenna vitjan

Danski forsætisráðharrin og frúan koma á almenna vitjan í Føroyum í døgunum 5. til 10. august. Umframt teir vanligu fundirnar, verður eisini pláss og tíð til nakrar útferðir, meðan gestirnir eru í Føroyum

SVEINUR TRÓNDARSON

Í døgunum 5. til 10. august koma dansku forsætisráðharrahjúni Poul Nyrup Rasmussen og konan Lone

Endiliga slapp hon við... Lone Dybkjær kemur á vitjan í august, saman við forsætisráðharranum

Dybkjær á alenna vitjan í Føroyum.

Hetta almennakunngjörðir danska forsætismálaráðið

fyrrapartin í gjár.

Forsætismálaráðharrin sigur í tíðindaskrivinum, at hjúni gleða seg til at hitta føroyingar - bæði fólk á gøtuni og føroyskar politikarar, og at tey ikki minst gleða seg til at sleppa at siggja tað stórslegnu føroysku náttúruna, m. a. saman við Anfinni Kallsberg.

Løgmaður sigur við Sosialin, at skráin fyri túrin enn ikki er fastlögð, men tað arbeiðið fer í gongd nú.

Men vitjanin er ein blandað arbeiðs- og almenn vitjan, so eg kundi hugsað mær, at tað fyrst verða teir fundir, sum plaga vera til vlikar vitjanir, og aftaná fara vit so at ferðast kring landið, sigur Anfinn Kallsberg.

Sum nevnt verður ríkisfundur eisini undir vitjanini, og tað merkir, at grønlendski landstýrisformaðurin, Jonathan Motzfeldt eisini kemur á vitjan.

Skráin fyri ríkisfundin er heldur ikki lögð, men hon kemur meir av sær sjálvum,

Um Nyrup ætlar sær út at hoyggja við gjáarmonnum áftur í ár, skal verða ósagt, men hann og konan koma til Føroya á fimm daga almenna vitjan frá 5. til 10. august

sigur Anfinn Kallsberg.

– Vit plaga at taka tey mál upp, sum hava týðning og tað gera vit nokk eisini hesaferð.

Og hann væntar, at loysnin á marknatræti við bretar nokk eisini kemur upp at venda.

Danski forsætismálaráð-

harrin vísir í sínum tíðinda-skrivið júst til hetta og hann leggur afturat, at loysnin á marknatræti vísir styrkina í samarbeiðinum millum ríkispartarnar.

Fyrsta almenna vitjanin hjá frúni

Sum nevnt so kemur frúan

hjá forsætismálaráðharranum, Lone Dybkjær, eisini til Føroya.

Lone Dybkjær er í hesum døgum í valdysti fyri at endurvinnna pláss sitt í ES-parlamentinum, so hon er ikki heilt ókend í Danmark.

Men hetta verður hennara fyrsta almenna vitjan í Fø-

oyum, sum forsætisráðharrfrú.

Tey bæði hava verið runt í mongum londum, men ikki í Føroyum, og tey gleða seg óført til vitjanina.

Løgmaður gestarøðari í Samalandi

Í seinastu viku var Anfinn Kallsberg gestarøðari tá samar skipaðu fyri evnisdegi um økt samiskt sjálvstýri. Løgmaður, sum var sjálvur triði útlendski gestarøðarin, letur sera væl at túrinum

Anfinn Kallsberg avmyndaður í Samalandi saman við hinum báðum gestarøðarum, sum vit tíverri ikki hava fingið nøvnini á. Kvinnan er úr New Zealandi og er av mauriskum uppruna, meðan maðurin er kanadiskur inuitur. (Mynd: Kent Norberg)

SVEINUR TRÓNDARSON

Tað eru nógv fólkaslog, sum arbeiða fyri øktum

sjálvstýri. Men tað eru verri enn so øll, sum hava somu fortreytir sum eitt nú føroyingar hava.

Samarnir í Skandinavia eru eitt gott dømi um, at hóast teir ikki hava fóst landamørk, so verður arbeiði

nógv fyri øktum sjálvstýri og sjálvsavgerðarrætti.

Í seinastu viku varð so skipað fyri einum evnisdegi í Arvidsjaur í Norðursvøríki.

Evnið henda dagin var øktur samiskur sjálvsavgerðarrættur, og fyrireikararnir høvdu boðið trimum útlendskum gestarøðarum at halda fyrilestur. Einum føroyingi, einum inuiti úr Kanada og einum New Zealandara av mauriskum uppruna.

Anfinn Kallsberg, lögmaður umboðaði Føroyar og hann greiddi frá ætlanum landstýrisins um fullveldi.

Løgmaður sigur, at hóast samarnir stríðast fyri øktum sjálvsavgerðarrætti, so eru umstøðurnar hjá teimum so nógv øðrvísi enn okkara, at tær kunnu ikki sammetast.

– Á ein hátt kunnu vit siga, at teir eru har, sum føroyingar vóru fyri umleið 100 árum síðani. Teirra stríð snýr seg meira um málið og um mentanina sum heild.

Samarnir hava eitt parlament, men tað hevur ikki so nógv at skula sagt í tí stóru heildini. Samarnir búa í einum stórum øki, sum fevnir um landumráði í Norgei, Svøríki, Finnlandi og Russlandi, og tí ber ikki tiluttan trupulleikar at siga at teir skulu hava fóst landamørk.

– Og tað havi eg varhugan av at samarnir sjálvir eru

greiðir yvir. Teir hava sítt parlament, og teir ynskja at parlamentið skal fáa stórra ávirkan á avgerðirnar. Tí ynskja teir at fáa »detailstýringina« av samiskum viðurskiptum, sigur Anfinn Kallsberg.

Villar víddir

At tað eru stór og villini øki fekk lögmaður sjón fyri søgn.

Hann ferðaðist í flogfari um Keypmannahavn til Kiruna í Norðursvøríki. Haðani fór hann í bili til Jokkmok og víðari til Arvidsjaur, har evnisdagurin var hildin.

– Tað er ein ógvuliga stórligin náttúra í hasum økinum, og tað skiftir nógv alt eftir hvar ein er staddur. Heil norðuri er næstan púra oyði. Har er bara vatn, og tað er eisini hagani svar fáa nógvá orku. Syðri komu vit inn í skógina sum er ógvuliga stór, sigur Anfinn Kallsberg.

Hann sigur at tað var sera forvitnisligt at ferðast í umráðnum, tí víddirnar eru so ógila stórar.

– Onkuntíð koyrdi vit í fleiri tímaruttan at nakað livandi sást, so stórt er tað, sigur Anfinn Kallsberg.

Løgmaður greiðir eisini frá, at hann hitti ein sama, sum búið í Svøríki men summarhagin hjá honum lá í Noregi.

– So tað er av sonnum øðrvísið umstøður enn her

hjá okkum, sigur Anfinn Kallsberg

Spjaddir um eitt stórt øki

Sum sagt, so liva samarnir í einum sera stórum og spjaddum øki, sum fevnir um fleiri lond.

Í talið eru samarnir ikki so ógvuliga nógvir, so tá teir eru so spjaddir, so gerst tað enn torførari hjá teimum at fáa síni ynskir ígjøgnum.

Um 20 túsund samar búa í Svøríki, meðan um 50 túsund búa í Noregi. Um 10 túsund búa í Finnlandi og eini 2-5 túsund í Russlandi, so tað er avmarkað, men kortini óhugnaliga stór øki talan er um.

Av tí, at teir búa í økjum, svar brúka til sín skógidnað og har vatnorkan er, so verður tað ógvuliga trupult fyri ikki at siga ómøguligt hjá samum at tosað um egið land.

– Men hjá teimum eins og hjá flestu øðrum fólkaslogum her í heiminum hevur tað stóran týðning at varðveita sín mentunnavarv. Tað arbeiða teir sera hart fyri. Og hóast teir eru fáir í tali, so hava teir fingið ymisk rættindi upp á pláss. Tað teir ynskja nú er, at útyggja hesi rættindi, sigur Anfinn Kallsberg, lögmaður at enda um vitjanina hjá sær langt inni í Svøríki har samarnir halda til.